

Силабус курсу Страхові послуги

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 23 Соціальна робота
Спеціальність – 232 Соціальне забезпечення
Освітньо-професійна програма – «Соціальне забезпечення»

Рік навчання: 4 Семестр: 7

Кількість кредитів: 5
Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП	доктор філософії Гузела Ірина Анатоліївна
Контактна інформація	i.huzela@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Страхові послуги» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти знань, навичок та вмінь, які дозволять фахівцям у сфері страхового ринку розуміти проблеми і практику організації страхової справи та надання страхових послуг. Метою вивчення навчальної дисципліни «Страхові послуги» є оволодіння здобувачами вищої освіти теоретичними та практичними навичками забезпечення потреб юридичних осіб і громадян у страховому захисті, а також формування знань щодо змісту та організації роботи страховиків. Предметом вивчення дисципліни «Страхові послуги» є організація роботи страховиків щодо забезпечення та реалізації потреб юридичних осіб і громадян у страховому захисті; система відносин між сторонами страхової угоди з приводу купівлі-продажу страхових послуг.

Структура курсу

Год. (лек / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/1	Страхові послуги та особливості їх реалізації	Знати термінологію та чинне законодавство з питань організації страхової справи та надання страхових послуг. Знати класифікацію страхових послуг за: способом споживання; критерієм клієнта; об'єктами страхування; формами здійснення. Розуміти особливості формування попиту на страхові послуги та систему продажу страхових послуг.	Тести, питання
3/2	Порядок укладання та ведення страхових угод	Володіти знаннями щодо етапів процедури укладання та ведення страхової угоди та	Тести, питання

		застосовувати на практиці фахові навички що стосуються андеррайтингу, систем страхового забезпечення, врегулювання вимог страхувальника щодо відшкодування збитків.	
3/1	Страхові накопичувальні послуги	Розуміти сутність та специфіку страхового захисту життя та пенсій громадян, володіти знаннями щодо організації роботи страхової компанії, пов'язаної із здійсненням страхування життя та пенсій і на практиці використовувати фахові навички щодо надання страхових послуг за такими видами страхування як страхування життя дітей до повноліття і вступу в шлюб; страхування дітей для отримання освіти; родинне страхування; страхування життя для отримання додаткової пенсії.	Тести, питання
3/1	Страхові послуги у разі нещасних випадків	Володіти знаннями та на практиці застосовувати навички щодо надання страхових послуг у частині обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті; добровільних видів страхування від нещасних випадків; індивідуального страхування від нещасних випадків: дітей, школярів, молоді і студентів, дорослих; колективного страхування від нещасних випадків (туристів, працівників підприємств).	Тести, питання, задачі
3/1	Медичне страхування	Володіти знаннями щодо сутності та особливостей надання страхових послуг у медичній сфері. Розуміти особливості організації добровільного та обов'язкового медичного страхування, страхування на випадок хвороби, безперервного страхування здоров'я, медичного страхування громадян, котрі виїжджають за кордон.	Тести, питання, задачі
2/1	Страховання підприємницьких ризиків	Володіти знаннями, навичками щодо підприємницьких ризиків і оцінки потреб підприємця у страховому захисті та організації і проведенні страхування на випадок вогню, стихійного лиха та крадіжки; страхування від перерв у виробництві внаслідок знищення або пошкодження застрахованого майна; страхування відповідальності товаровиробників за якість продукції, що виробляється; страхування відповідальності товаровиробників за забезпечення зайнятості робочих місць; страхування відповідальності товаровиробників за забруднення навколишнього середовища; страхування працівників від нещасних випадків за рахунок коштів підприємства.	Тести, питання, задачі

3/2	Страховання сільськогосподарських ризиків	Розуміти особливості механізму страхового захисту аграрного сектору економіки та на практиці застосовувати навички організації і проведення страхування посівів сільськогосподарських культур, страхування тварин в сільськогосподарських підприємствах, обов'язкового страхування тварин на випадок загибелі, знищення, вимушеного забою, від хвороб, стихійних лих та нещасних випадків, страхування будівель та іншого майна сільськогосподарських підприємств.	Тести, питання, ситуаційні завдання
2/1	Страховання технічних ризиків	Володіти фаховими знаннями щодо специфіки страхування технічних ризиків та організації і проведення страхування будівельно-монтажних ризиків, страхування машин від поломок, страхування електронної техніки, страхування післяпускових гарантійних зобов'язань.	Тести, питання, задачі
3/1	Страховання кредитних і фінансових ризиків	Розуміти сутність та економічний зміст страхування фінансових ризиків і страхування кредитів та володіти фаховими навичками щодо страхування товарних кредитів; страхування кредитів під інвестиційні засоби; страхування споживчих кредитів; страхування матеріальних цінностей, що передаються в заставу; страхування експортних кредитів; страхування ризику непогашення кредиту; страхування майнової застави (іпотеки); страхування відповідальності позичальника за непогашення кредиту; страхування виданих гарантій (порук) і отриманих гарантій (порук) та порядок їх здійснення; страхування комерційних (товарних) та споживчих кредитів; страхування банківських депозитів на випадок їх втрати внаслідок банкрутства банку; страхування втрати прибутку (доходу) внаслідок знищення застрахованого майна; страхування ризику неплатежу, ризику невиконання договірних зобов'язань.	Тести, питання, задачі
3/1	Страховання автотransпортних ризиків	Розуміти сутність, специфіку автотransпортних ризиків та особливості надання страхових послуг за такими видами страхування як "КАСКО", обов'язкове та добровільне страхування цивільної відповідальності власника наземного транспортного засобу, "Зелена картка".	Тести, питання, задачі
2/1	Страховання авіаційних ризиків	Розуміти сутність і особливості страхування авіаційних ризиків та володіти фаховими навичками щодо надання страхових послуг за такими видами страхування як: страхування повітряних суден;	Тести, питання, задачі

		страхування відповідальності повітряного перевізника за шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, пошти, вантажу; страхування відповідальності експлуатанта повітряного судна за шкоду, заподіяну третій особі; страхування членів екіпажу повітряного судна та іншого авіаційного персоналу; страхування вантажів, що перевозяться авіаційним транспортом; страхування відповідальності обслуговування повітряного простору; страхування громадян від нещасних випадків на повітряному транспорті; космічне страхування.	
3/1	Страхування майна і відповідальності громадян	Розуміти сутність та особливості страхування майна і відповідальності громадян і володіти фаховими навиками щодо надання страхових послуг за такими видами страхування як: страхування нерухомого майна громадян (будівель і споруд); страхування майна, котре належить підприємцям, які здійснюють діяльність без утворення юридичної особи; страхування тварин у господарствах громадян; страхування домашнього майна; обов'язкове страхування відповідальності власників собак щодо шкоди, яка може бути заподіяна третім особам; обов'язкове страхування професійної відповідальності осіб, діяльність яких може заподіяти шкоду третім особам.	Тести, питання, задачі

Літературні джерела

1. Агрес О. Інноваційний розвиток страхової діяльності як один із методів зростання її ефективності. Аграрна економіка. 2022. Т. 15, № 1-2. С. 26-34.
2. Артюх Т. М. Страхування життя в умовах сучасного страхового ринку України. Фінанси, облік і аудит. 2021. Вип. 18. С. 9-15.
3. Баранов А., Баранова О. Деякі особливості державного регулювання страхового ринку України в умовах воєнного стану. Фінанси України. 2022. № 7. С. 95-114.
4. Березька К., Кнейслер О., Спасів Н., Кулина Г. Інформаційна технологія прогнозування фінансових результатів страхових компаній. Ukrainian Journal of Information Technology. 2021. Vol. 3. No 2. P. 87-93.
5. Богріновцева Л., Ключка О. Розвиток страхування в Україні в умовах ризиків пандемії та війни. Економіка та суспільство. 2024. Вип. 70. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5278/5222>
6. Братюк В. Сучасний стан страхового ринку в Україні. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2022. Вип. 12. С. 37-45. URL: <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2022.12.5>.
7. Гузела І. Моделювання сценаріїв оподаткування результатів діяльності страховиків України. Світ фінансів. 2021. № 3 (68). С. 101-114.
8. Гузела І. Теоретична концептуалізація податкового регулювання страхового ринку. Світ фінансів. 2025. №1 (82). С. 51-67.

9. Жиликова О.В., Волощук О.В. Особливості діджиталізації страхових послуг. С. 90-91. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/42642/1/Aktualni%20problemi%20ta%20perspektivi%20rozvitku%20Ukrayini_2023_90-91.pdf
10. Качула С., Лисяк Л., Ляшевський Я. Аналіз формування доходу і розподілу прибутку страхових компаній (на прикладі АК «Страхова група «ТАС»). Агросвіт. 2021. № 1-2. С. 12-19.
11. Качула С.В., Белякова К.О. Розвиток страхового ринку України в умовах воєнного стану. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 20. С. 59-64.
12. Кисільова І., Величко А. Оцінка фінансової надійності страхової організації. Економіка та суспільство. 2021. Вип. 28. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/471/453>.
13. Климук Н. Я. Особливості медичного страхування в Україні у сучасних умовах. Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. 2021. № 1. С. 55-60.
14. Кнейслер О., Спасів Н., Король С. Новелізаційні тенденції розвитку страхових компаній в Україні. Світ фінансів. 2021. № 2. С. 106-117.
15. Кнейслер О., Спасів Н., Гузела І. Концептуальні засади державного регулювання страхового ринку. Світ фінансів. 2023. №№ 3 (76). С. 49-63.
16. Куцик П., Сороківський В., Кузьма Х. Статистичні підходи до оцінювання величини фінансових ресурсів страхових компаній. Вісник Львівського торговельно -економічного університету. Економічні науки. 2022. № 66. С. 5-9. URL: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-ekonom/article/view/1072/1014>.
17. Лункіна Т., Задорожна О. Діджиталізація страхових послуг в Україні в умовах воєнних дій. С. 32-35. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11996/1/32-35.pdf>
18. Мельник Т., Сибірцев В. Страхування : навч. посіб. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307 с.
19. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (із змінами і доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n10756>.
20. Попович Д., Біда М., Закорко К. Тенденції розвитку страхового ринку України в умовах воєнного стану. Молодий вчений. 2023. № 3 (115). С. 110-114. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5791/5666>.
21. Про страхування : Закон України від 18.11.2021 р. № 1909-IX. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>.
22. Прокопчук О., Цимбалюк Ю., Мельник К. Інвестиційна діяльність страхових організацій в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 16. С. 5-10
23. Рунчева Н. В., Сільченко І. А. Світовий досвід сільськогосподарського страхування для розвитку його обліково-аналітичного забезпечення в Україні. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2022. № 1. С. 10–16.
24. Ситник Н., Тишковець М. Фінансово-економічна безпека страхової компанії та її забезпечення. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 38. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-7>.
25. Сосновська О. Страхування : навч. посіб. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.
26. Татарин Н., Підручняк К. Особливості фінансової діяльності страхових компаній в Україні. Молодий вчений. 2022. № 5 (105). С. 30-35. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/4771>.
27. Balasubramanian R., Libarikian A., McElhane D. (2021). Insurance 2030 – the impact of AI on the future of insurance. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/insurance-2030-the-impact-of-ai-on-the-future-of-insurance>. <http://journals.knute.edu.ua/scientia-fructuosa/article/view/485/421>.

28. Desyatnyuk O., Kneysler O., Spasiv N., Huzela I. The latest tools for optimizing the tax regulation of the insurance business. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. Випуск 6 (59). 2024. С. 213-222. DOI: 10.55643/fcaptp.6.59.2024.4539
29. Fedorovych I. Key problems and directions of development of digitalization of the insurance market. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. Вип. 3 (70). 2022. С. 139-142. DOI:10.32847/business-navigator.70-24.
30. World insurance market developments in 5 charts. URL: <https://www.swissre.com/institute/research/sigma-research/sigma-2023-03/5-charts-wold-insurance-2023.html>.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною школою) з дисципліни «Страхові послуги» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль (Теми 1-12)	Тренінг	Самостійна робота
Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	1. Тестові завдання (5 тестів по 4 бали за тест) – макс. 20 балів. 2. Теоретичні питання (2 пит. по 40 балів) – макс. 80 балів.	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час виконання завдань на тренінгу	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих за самостійну роботу

Поточне оцінювання:

- 90–100 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє матеріалом, аргументовано й послідовно його викладає, демонструє глибоке розуміння понять і вміння застосовувати знання на практиці;

- 75–89 балів – матеріал засвоєно достатньо повно, проте бракує аргументації; допускаються несуттєві неточності;

- 65–74 бали – засвоєно лише основний зміст без належного аналізу; відповідь поверхнева, аргументація слабка;

- 60–64 бали – відповідь фрагментарна, із суттєвими неточностями, аргументація відсутня;

- 1–59 балів – матеріал практично не засвоєно, суть питань не розкрито.

Підсумкова оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне балів, отриманих на заняттях у межах кожного модуля.

Тренінг:

- 90–100 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє матеріалом, творчо застосовує його у завданнях, обґрунтовує результати;

- 75–89 балів – матеріал засвоєно належно, проте у виконанні окремих завдань бракує аргументованості; незначні помилки;

- 65–74 бали – завдання виконані на базовому рівні, бракує глибини та системності; аргументація слабка;

- 60–64 бали – завдання виконано поверхнево, відсутнє обґрунтування та творчий підхід;

- 1–59 балів – завдання не виконані або виконані формально.

Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне балів за всі завдання.

Самостійна робота:

- 90–100 балів – виконані всі завдання, наявні елементи власних досліджень, високий рівень аргументації, креативність;

- 75–89 балів – завдання виконані здебільшого якісно, проте з окремими недопрацюваннями; аргументація достатня;

- 60–74 бали – завдання виконані частково, є суттєві помилки, поверхневий аналіз;

- 1–59 балів – завдання практично не виконані, відсутні авторські напрацювання, наявні грубі помилки.

Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне балів за всі завдання.

Модульна робота

Модульна робота – вид контролю, при якому засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного й практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Складові модульної роботи:

- - тести: 5 завдань, по 4 бали за кожне, максимум – 20 балів.

- 4 бали – правильна відповідь;

- 0 балів – неправильна відповідь.

- - теоретичні питання: 2 питання, по 40 балів, максимум – 80 балів.

- 35–40 балів – відповідь повна, аргументована, логічна, із прикладами;

- 25–34 бали – відповідь правильна, але недостатньо глибока, є поодинокі неточності;

- 10–24 бали – відповідь фрагментарна, поверхнева, з істотними недоліками;
- 1–9 балів – відповідь нечітка, непослідовна, із грубими помилками.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74		D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)